

فرہنگ و تعلیم و تربیت (ویرایش جدید)

مؤلفان:

دکتر سید صاحب موسوی (دانشیار فرہنگیان)

دکتر اکبر رهنما (دانشیار دانشگاه شریف)

دکتر محسن فرمہینی فراہانی (دانشیار دانشگاه علامہ)

ویراستار علمی:

دکتر محسن ایمانی نائینی (دانشیار دانشگاه تربیت مدرس)

نشر آناپنا

سرشناسه: موسوی، سیدصاحب، ۱۳۵۶ -
 عنوان و نام پدیدآور: هنر و تعلیم و تربیت/ مولفان سیدصاحب موسوی، اکبر رهنما، محسن فرمehنی فراهانی؛
 ویراستار علمی محسن ایمانی نائینی؛
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات آناپنا، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۲۶۴ ص.؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
 شابک: ۶-۵۲-۷۳۹۴-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۹۱ - ۲۱۱.
 موضوع: هنر در آموزش و پرورش
 موضوع: ART IN EDUCATION
 شناسه افزوده: رهنما، اکبر، ۱۳۲۳ -
 شناسه افزوده: فرمehنی فراهانی، محسن، ۱۳۴۳ -
 شناسه افزوده: ایمانی نائینی، محسن، ۱۳۳۶ -، ویراستار
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶/م۸۵۹/ن۳۵۰
 رده بندی دیویی: ۳۷۲/۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۹۰۷۰۰

نشر آناپنا

هنر و تعلیم و تربیت

مؤلفان:

دکتر سید صاحب موسوی
 دکتر اکبر رهنما
 دکتر محسن فرمehنی فراهانی

ویراستار علمی:
 دکتر محسن ایمانی نائینی

صفحه آرا: یاسر عزآباد
 طراح جلد: فرود عباسی
 شمارگان: ۱۱۰۰ جلد
 چاپ اول: بهار ۱۳۹۸
 چاپ: پردیس دانش
 شابک: ۶-۵۲-۷۳۹۴-۶۰۰-۹۷۸
 سی هزار تومان
 همه ی حقوق برای ناشر محفوظ است!

نشانی: تهران/ خیابان آزادی/ ابتدای خوش شمالی/ پلاک ۹/ طبقه ۱/ واحد ۵

تلفن: ۰۹۱۲۵۲۷۲۸۵۸ / ۰۹۲۱۳۲۵۲۸۵۸ / ۰۶۶۴۳۳۱۳۱

ایمیل: anapananashr@gmail.com

اینستاگرام: @anapanabook

وبسایت: www.anapana.ir

فهرست ...

۱۱.....پیش درآمد

۱۳.....مقدمه

فصل اول: ارتباط علم و هنر اهمیت و ضرورت هنر، تربیت هنری و

۲۱.....آموزش موسیقی

۲۳.....ارتباط علم و هنر

۲۴.....اهمیت و ضرورت هنر

۲.....اهمیت و ضرورت تربیت هنری و آموزش موسیقی

۳۵.....فصل دوم: هنر از دیدگاه فلاسفه و مربیان

۸۷.....فصل سوم: نظریه‌ها، رویکردها و شیوه‌های آموزشی هنر

۸۹.....نظریه‌های مربوط به چیستی هنر

۹۵.....رویکردهای تربیت هنری

۱۰۲.....شیوه‌های آموزش هنر در نظام‌های آموزشی کشورهای مختلف

فصل چهارم: تربیت هنری در اسلام با تأکید بر نهج البلاغه	۱۰۹
تربیت هنری در اسلام با تأکید بر نهج البلاغه	۱۱۱
ماهیت هنر و تربیت هنری در اسلام	۱۱۱
اهداف، اصول و روش‌های تربیت هنری در نهج البلاغه	۱۱۶
اهداف تربیت هنری در نهج البلاغه	۱۱۶
اصول تربیت هنری در نهج البلاغه	۱۲۷
نتیجه‌گیری:	۱۴۴

فصل پنجم: زیبایی‌شناسی	۱۴۹
مفهوم و ماهیت زیبایی	۱۵۱
تعاریف و مفهوم زیبایی‌شناسی	۱۵۵
امروزه‌الار زیبایی‌شناسی	۱۶۲
زیبایی‌شناسی و تربیت	۱۶۴
تربیت زیبایی‌شناختی در گستره تعلیم و تربیت	۱۶۸
زیبایی‌شناسی در متون دینی با تأکید بر نهج البلاغه	۱۷۰
پیوند زیبایی و اخلاق	۱۸۰

فصل ششم: نقش هنر در تعلیم و تربیت	۱۸۷
نقش تربیتی حوزه‌های خاص هنری	۱۸۷
تأثیرگذاری هنر در تعلیم و تربیت	۱۸۷
نقش هنر در تعلیم و تربیت	۱۸۹
نقش تربیتی حوزه‌های خاص هنری	۱۹۴
۱ - نقش ادبیات (داستان و شعر) در تربیت	۱۹۴
۲ - نقش هنرهای تجسمی (نقاشی) در تربیت	۱۹۶
۳ - نقش نمایش در تربیت	۱۹۸
تأثیرگذاری هنر در تعلیم و تربیت	۲۰۱

فصل هفتم: موسیقی و پیامدهای تربیتی آن	۲۰۷
تعریف و تبیین موسیقی	۲۰۹
تاریخچه مختصر موسیقی	۲۱۲

۲۱۴.....	انواع موسیقی.....
۲۱۵.....	هوش موسیقایی.....
۲۱۸.....	مفهوم آموزش موسیقایی.....
۲۲۷.....	اهمیت و ضرورت آموزش موسیقی.....
۲۳۰.....	کاربرد موسیقی در فرایند یاددهی - یادگیری.....
۲۳۲.....	موسیقی و تعلیم و تربیت.....
۲۳۸.....	پایاندهای تربیتی آموزش موسیقی.....
۲۴۵.....	سخن آخر.....
۲۴۷.....	منابع و مآخذ.....

www.ketab.ir

پیش‌درآمد

بسیاری از فیلسوفان و مربیان به نقش و آثار تربیتی هنر توجه نشان داده‌اند. هنر نقشی بسزا در پالایش روان و عاطفی، رشد شخصیت، کمک به سازگاری فردی و اجتماعی و توانایی ایجاد و پرورش خلاقیت و کسب اعتماد به نفس در انسان‌ها دارد. به عبارتی هنر را می‌توان یکی از مؤثرترین ابزارهای تعلیم و تربیت در جهان امروزی دانست. بعد زیبایی‌شناختی هنر قادر است ظرفیت‌های روحی کودکان و حتی بزرگسالان را افزایش دهد. به ما کمک نماید تا زوایای زیبا و نامتعارف حیات را بهتر و بیشتر درک نماییم.

توجه به بعد زیبایی‌شناختی تعلیم و تربیت از طریق طرح موضوع هنر در مدارس می‌تواند ما را در حال حاضر که وارد قرن بیست و یکم میلادی می‌یاری نماید و از خستگی، خمودی، تنش، هیاهو و اضطراب روزمره که به دردمان همه‌گیر و مشترک تبدیل شده است، به درآورد. بدون شک تقویت این بعد در جهت کاستن از حجم مشکلات روحی و روانی دانش‌آموزان در مراکز آموزشی می‌تواند نقش بسزایی داشته باشد.

خلاقیت و تربیت هنری از ثمرات توجه به ارتباط تنگاتنگ هنر با آموزش و پرورش است. تربیت هنری به‌طور کلی عبارت است از آموزش حواس، رشد و گسترش تجارب بصری و آفرینش و فهم اشکال نمادین که هریک

به‌نوبه‌ی خود هم در پیشرفت تحصیلی به‌عنوان یک بازده آموزشی مهم و هم در رشد شخصیت شاگردان به‌عنوان یک بازده پرورشی مفید و مؤثر واقع گردد. امید است کتاب حاضر بتواند گامی در مسیر یاد شده باشد.

دکتر اکبر رهنما - دانشیار دانشگاه شاهد تهران

www.ketab.ir